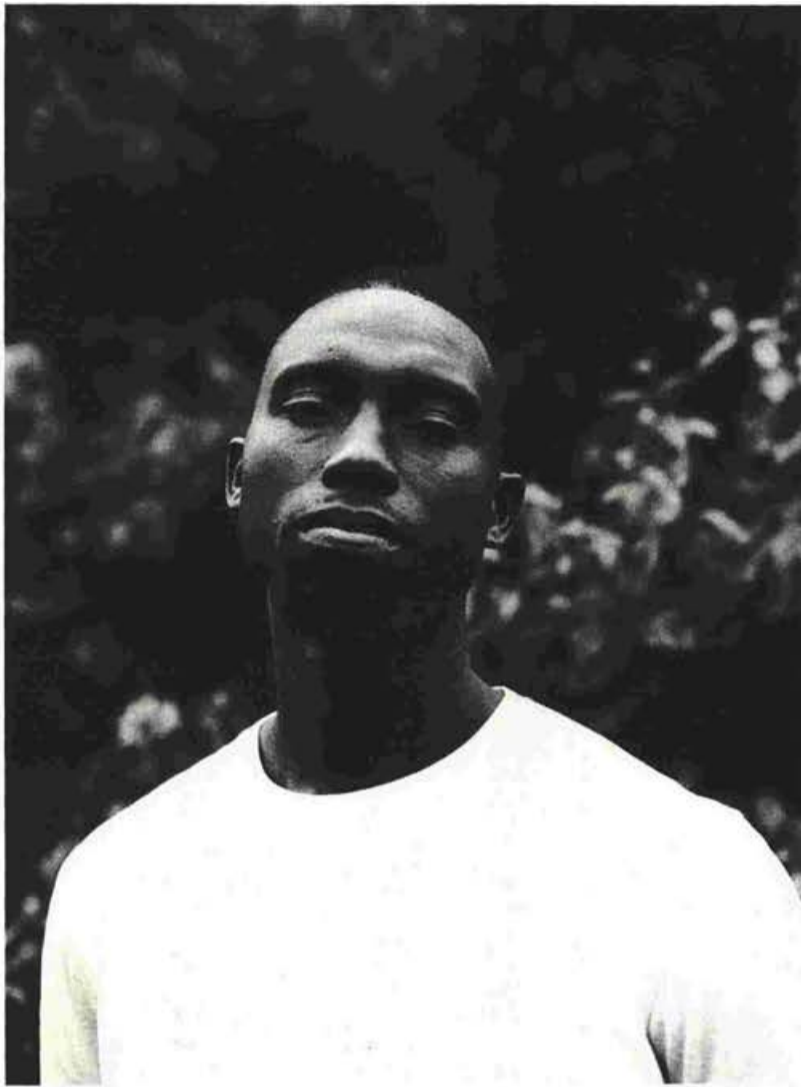

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Δεν συμβαίνει συχνά να πρέπει να μιλήσεις μέσω zoom με κάποιον την ώρα που οδηγεί το αυτοκίνητό του στο πολύβουο Λονδίνο, όμως ο Κέιλεμπ Αζούμα Νέλσον έχει αυτές τις ημέρες πραγματικά ελάχιστο ελεύθερο χρόνο. Στις 11 Μαΐου εκδόθηκε το νέο βιβλίο του με τίτλο «Small Worlds» και η διαδικασία προώθησής του μόνο ιδιαίτερα απαιτητική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Η επιστροφή του θεωρούνταν πολυαναμενόμενη διότι ο νεαρός συγγραφέας εντυπώσασε με το ντεμπούτο του στη λογοτεχνία, το μυθιστόρημα «Ανοιχτή θάλασσα», το οποίο κυκλοφόρησε πρόσφατα στα ελληνικά από τις εκδόσεις Μεταίχμιο και είχε τιμηθεί το 2021 με το βραβείο Costa.

Ακόμη και από την οθόνη του λάπτοπ, πάντως, το γενναιόδωρο χαμόγελο του 29χρονου Βρετανού με καταγωγή από την Γκάνα λάμπει. Τον ρωτάω αρχικά αν του προκαλεί σύγχυση το να πρέπει να μιλήσει για το πρώτο του βιβλίο την περίοδο που έχει εστιάσει στο δεύτερό του πόνημα. «Δεν θα το είχα γράψει αν δεν είχε προηγηθεί η «Ανοιχτή θάλασσα». Δεν πρόκειται για σίκουελ, αλλά εκτυλίσσονται και τα δύο στο ίδιο σύμπαν, υπάρχει μια συνέχεια στους προβληματισμούς μου. Επομένως το να επιστρέψω στην αφετηρία και να μπορώ να τη δω με νέα μάτια είναι κάτι που το βρίσκω πολύ όμορφο» λέει. Υπάρχει ωστόσο κάτι που κατάλαβε για την παρθενική του απόπειρα στη συγγραφή τώρα που είναι πιο έμπειρος; «Αυτό που κατάλαβα κατά τη διαδικασία της συγγραφής του «Small Worlds» είναι ότι στο ντεμπούτο μου υπήρξα πολύ πιο ακριβής, υπάρχει μια ένταση στις λέξεις μου, οι προτάσεις μου μοιάζουν με τα ξεσπάσματα μιας φλόγας, όταν το έγγραφο δεν μπορούσα να τα δω με αυτά, τώρα έχω αποκτήσει καλύτερη εικόνα της αίσθησης που αφήνει στον αναγνώστη».

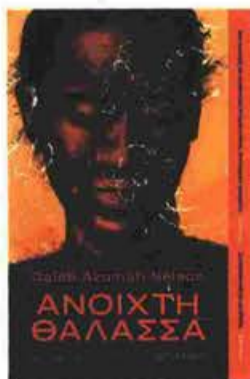
Στην «Ανοιχτή θάλασσα» δύο νέοι, ένα αγόρι και ένα κορίτσι, ένας φωτογράφος και μια χορεύτρια, μαύροι και οι δύο, γνωρίζονται σε μια λονδρέζικη παμπ και ερωτεύονται κεραυνοβόλα. Μοιάζουν γεννημένοι ο ένας για τον άλλον, όμως η ζωή έχει άλλα σχέδια για την ιστορία της αγάπης τους. Λέω στον Κέιλεμπ πόσο ενδιαφέρουσα βρήκα την εσωτερική αντίφαση που βιώνει ο βασικός του ήρωας. Από τη μία τον ενοχλεί το

ΚΕΪΛΕΜΠ ΑΖΟΥΜΑ ΝΕΛΣΟΝ

«Η αλήθεια μπορεί να σε συντριψεί»

Ο βραβευμένος βρετανογκανέζος συγγραφέας μιλάει για τον ρατσισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο, την αγάπη του για τη μουσική και την ανάγκη να είμαστε πιο ευάλωτοι.

ότι αισθάνεται αόρατος, ενίοτε λόγω του χρώματος του δέρματος του, και από την άλλη, όταν η κοπέλα του προσπαθεί να δει ποιος είναι πραγματικά, απομακρύνεται από εκείνη. «Η αλήθεια είναι ότι το μυθιστόρημά μου εστιάζει στους χώρους, τους ιδιωτικούς και τους δημόσιους, τα μέρη όπου είσαι εκτεθειμένος και δεν ξέρεις τι μπορεί να σου συμβεί, τις φωλιές που φτιάχνεις με τους ανθρώπους που αγαπάς όπου υπάρχει νοιάξιμο και οικειότητα και εξετάζει τι θα σήμαινε να εκφρά-

σεις τον εαυτό σου στην ολότητά του, ακόμη και με τα ευάλωτα ή τα δύσκολα κομμάτια του, και γιατί μας είναι μερικές φορές τόσο δύσκολο να βρεθούμε εκτεθειμένοι – με την καλή έννοια – παρόλο που αυτό μας απελευθερώνει και μας κάνει να νιώσουμε τόσο υπέροχα. Όταν σκέπτεσαι να φανερώσεις την άσχημη πλευρά σου, τις «γωνίες» σου, φοβάσαι ίσως ότι οι άλλοι δεν θα μπορέσουν να σηκώσουν αυτό το βάρος. Επίσης, το να πεις κάτι φωναχτά το κάνει ξαφνικά αληθινό και αυτή η αλή-

θεια μπορεί να συντριψεί». Οι άνδρες της δικής μου γενιάς μεγαλώσαμε με την προτροπή να κρύβουμε τα συναισθήματά μας, να φαινόμαστε πάντα δυνατοί. Συνέβη και στον ίδιο αυτό; «Μεγάλωσα περτριγυρισμένος από γυναίκες, από τη γιαγιά μου και τη μητέρα μου, οι οποίες πάντα με ενθάρρυναν να είμαι πιο ευάλωτος. Ήταν όταν έβγαινα από τον στενό οικογενειακό κύκλο που έπρεπε να αποκτώ ένα πιο σκληρό περίβλημα και να παίζω τον ρόλο του πιο παραδοσιακού άνδρα. Αυτός ο μηχανισμός με ενδιαφέρει πολύ, το πώς λειτουργεί το κοινωνικό φύλο, ποιες είναι οι προσδοκίες που δημιουργεί και πώς μπορείς να τις ξεπεράσεις ώστε να είσαι η πιο αυθεντική εκδοχή του εαυτού σου σε κάθε περίπτωση. Αναρωπιέμαι τι ορισμό θα έδινε στη λέξη αρρενωπότητα ο ίδιος. «Δεν ξέρω αν μπορώ να την ορίσω. Καταλαβαίνω ότι περνάμε μια περίοδο ενδοσκοπήσης και επαναπροσδιορισμού πολλών πραγμάτων. Ακόμη και στους άνδρες της δικής μου γενιάς και κοινότητας υπάρχει μεγαλύτερο περιθώριο να μιλάμε για συναισθήματα, να είμαστε πιο μαλακοί και ευαίσθητοι» δηλώνει. Το μυθιστόρημά του βρήκε αναφορών στην τέχνη – ειδικά η μουσική είναι ωσεί παρούσα. Υπάρχει μάλιστα και μια πολύ ωραία λίστα στο Spotify με όλα τα τραγούδια που αναφέρονται στην «Ανοιχτή θάλασσα». Οι χαρακτήρες του Κέιλεμπ Αζούμα Νέλσον μιλούν για τις φωτογραφίες του Ρόι ντι Καράβα, την ταινία «Moonlight» (2016) ή τους υπέροχους πίνακες της Λινέτ Γιάντομ-Μποσάκιε. Υπάρχει κάποιος καλλιτέχνης που παραλείφθηκε παρόλο που τον θαυμάζει πολύ; «Ο κινηματογραφιστής και video artist Καλί Τζόζεφ, ο οποίος έχει συνεργαστεί με σημαντικά ονόματα της μουσικής όπως ο Κέντρικ Λαμάρ, ο Flying Lotus και ο Sampha. Η δουλειά του διαστέλλει τον ορισμό του τι μπορεί να πετύχει το βίντεο ως μέσο και αποτελεί πολύ μεγάλη επιρροή για μένα» απαντά. Συζητάμε για τον συστημικό ρατσισμό. Του λέω ότι παρόλο που όλος ο πλανήτης έχει μια ευκρινή εικόνα για τις φυλετικές διακρίσεις στις ΗΠΑ λόγω του κινηματογράφου Black Lives Matter και χάρη στην ποπ κουλτούρα, χρειάζεται κανείς να διαβάσει βιβλία σαν το «Κορίτσι, Γυναίκα, Άλλο» της Μπερναντίν Εβαρίστο ή να δει παραγωγές σαν την ανθολογία

«Small Axe» του σκηνοθέτη Στιβ Μακ Κούνι για να θυμηθεί πώς και στη βρετανική κοινωνία τα πράγματα μέχρι πριν από λίγες δεκαετίες δεν ήταν πολύ ευχάριστα για τους μη λευκούς. «Η αλήθεια είναι πώς ο ρατσισμός εδώ δεν έχει έντονη παρουσία, όμως υπάρχει, απλώς είναι πιο υπόγειος, δεν μαθαίνουμε για αυτόν στο σχολείο, τον αισθάνεσαι, αφήνει συνεχώς μια υπόκοφη αίσθηση» σχολιάζει. Ως μανιώδης αναγνώστης από πολύ νεαρή ηλικία, ποια βιβλία θα έλεγε ότι του έχουν αλλάξει τη ζωή; «Σίγουρα το «Στην καρδιά της πόλης» («NW») της Ζέιντι Σμιθ. Δεν είχα ξαναδεί να περιγράφεται το Λονδίνο με τόσο εικονική τρόπο και με τέτοια ευρύτητα, αφήστε που υπήρχαν τόσοι χαρακτήρες που δεν τους βρίσκεις εύκολα σε άλλα βιβλία. Ο Τζέιμς Μπόλντον με το «Δωμάτιο του Τζοβάνι» και το «An η Beale Street μπορούσε να μιλήσει». Γράφει τόσο ωραία και υπάρχει τέτοιος πλούτος στις φωνές των ηρώων – από κάθε προοπτική ένας ξεφυτρώνει ένας ολόκληρος κόσμος. Το «Τζαζ» της Τόνι Μόρισον επηρέασε πολύ το καινούργιο μου μυθιστόρημα, όχι μόνο από άποψη περιεχομένου αλλά και όσον αφορά τη φόρμα. Νιώθεις όταν το διαβάζεις όπως νιώθεις όταν ακούς την τζαζ». Χρειάστηκε να εντυπωσιαστεί σε αυτό το μουσικό είδος ετούτη τη φορά; «Ακουσα πολλή τζαζ, την αγαπούσα ανέκαθεν ως είδος, αλλά αυτή τη φορά έγινα προσεκτικός ακροατής, ήμουν όσο πιο παρών μπορούσα. Πάντα μου άρεσε ο Τζον Κολτρίν, αλλά δεν είχα καταλάβει πόσο ιδιοφυής μουσικός ήταν ούτε ήξερα πόσο ταραχώδης υπήρξε η ζωή του». Για τους συγγραφείς έχουμε συνήθως την εικόνα ότι είναι κυρίως παρατηρητές, ότι ζουν αρκετά μέσα στο κεφάλι τους, ότι αντλούν έμπνευση από τη ζωή τους και τους κοντινούς τους ανθρώπους και πώς αυτό ενδεχομένως να δημιουργεί πρόβλημα στις σχέσεις τους. Του έχει συμβεί; «Πάντα προσπαθώ πολύ συνειδητά να είμαι ουσιαστικά παρών στην επαφή με τους άλλους, γιατί η φυσική μου τάση είναι να παρατηρώ και να απορροφώ τις λεπτομέρειες και όχι να συνδέομαι μαζί τους». Όσο για το επόμενο βιβλίο του; «Πάντα μου αρέσει να έχω πολλές ιδέες στο κεφάλι μου, αλλά χρειάζεται και μια επεξεργασία μέχρι να γίνουν βιβλία» λέει αινιγματικά, χαμογελώντας πλατιά.

STUART BELL